

Ett intressant tidsdokument, tycker kulturjournalisten Billy Bengtsson om Olofströmsskildringen "Välkommen in i riddarsalarna".

Anna-Lena Fexby debuterar med den självbiografiska boken som recensenten tror kommer att väcka intresse i bruksorten.

Folkhemmets barn och barnbarn

SIÄLVBIOGRAFISK SKILDNING

Välkomna in i riddarsalarna

Författare:
Anna-Lena Fexby
Förlag: Kulturbolaget Odukat AB

Väggar och tak till folkhemmet restes av generationerna som föddes strax före och efter förra sekelskiftet. Det var ett storslaget arv de lämnade efter sig. Hur folkhemmets tonårsrum sedan möblerades av barn och barnbarn ger Anna-Lena Fexby sin version av i sin självbiografiska debutbok *Välkommen in i riddarsalarna*. Möjligen är titeln ironiskt menad för det närmaste man kommer en riddarsal i hennes uppväxtort Olofström numera är den Dannfeldtska gravkammaren i Lilla Holje.

Anna-Lena Fexby (född Friberg 1947) skildrar ett bruksamhälle av en typ som det fanns många av i Sverige men som upphört i sina genuina koder. I hennes barndom var bruksdirektören, kyrkan, fackföreningen och provinsalläkaren fortfarande auktoriteter. Man gick till jobbet varje morgon, åt på söndagarna skivad slottstek med grönsaker på burk och efterrätt med gräddtill till persika, också på burk. Skötsamheten var familjens adelsmärke. Pappa hade börjat som bruksarbetare men blivit egen företagare. Mamma var hårt arbetande hemmafru. Hon knäskurade golven varje vecka.

Boken inleds med en ofullbordad katastrof; pappan ligger inlagd på Furs sanatorium med misstänkt tbc, det tidiga 1900-talets stigmata. Men proverna som sprutas in i det marsvin som varje patient utrustats med som försöksdjur fritar honom från smitta. Den fullbordade tragedin följer i det avslutande kapitlet. Den äldre brodern har missbruksproblematik, misshandlas till döds

Anna-Lena Fexby bor numera i Limhamn, men växte upp i Olofström. Nu har hon fått sin första bok publicerad.

och hittas efter ett fall på tre våningar från sin bostad. För familjen är tragedin omätbar. Författaren utesluter inte att socialtjänsten gjort en ödesdiger försummelse.

När läsaren tar del av hur vänner och bekanta chartrade en lastbil, trängdes under en presenning på flaket och for till Kiviks marknad för att uppleva hur chauffören söp sig full så att hemfärden inte kunde anträdas förrän denne nyktrat till påföljande morgon, undrar läsaren om detta skedde så sent som på 1950-talet. Men scenväxlingarna duggar tätt. På 1960-talet ändras vardagen när televisionen blir allmän möbel i folkhemmet och hysteri uppstår kring Beatles och Tio i topp. Anna-Lena flyttar till Kristianstad och stude-

I personskildringarna är språket bitvis grovkornigt vilket säkert kittlar nyfikenheten hos den lokala läsekretsen. Berättelsen som hur Anna-Lena och hennes tjejkompisar bejakar lusten till livet... ångar däremot av poetisk värme.

Billy Bengtsson
recensent

rar på handelsgymnasium för att sedan bli litteraturvetare och lärare.

Boken är mest intressant som tidsdokument; en rapport från en generation där visionen folkhemmet stannat upp för att göra en andhämtning. I personskildringarna är språket bitvis grovkornigt vilket säkert kittlar nyfikenheten hos den lokala läsekretsen. Berättelsen om hur Anna-Lena och hennes tjejkompisar bejakar lusten till livet i Halasjöns sommarvarma vatten ångar däremot av poetisk värme. Det gör också hennes sorg efter brodern och medkänslan med far- och morföräldrarna som aldrig hann släppas in i folkhemmet.